

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีปัญหาเกี่ยวกับองค์ความรู้ในการบริหารจัดการหลักสูตร ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา ไม่ได้ใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรขาดการวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ที่จะนำมาสร้างหลักสูตร ขาดการบูรณาการองค์ความรู้สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และขาดความใหม่ของหลักสูตร
2. ผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ว่า รูปแบบของหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น คือ หลักสูตรท้องถิ่นกาฬสินธุ์ศึกษา (KALASIN MODEL) ประกอบด้วย K : Knowledge คือ องค์ความรู้ในการบริหารจัดการหลักสูตร A : Awareness คือการตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา L : Local คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนา A : Analysis คือ ใช้การวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความชัดเจน S : Synthesis คือ การสังเคราะห์องค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นเนื้อหาของหลักสูตร I : Integration คือ การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับองค์ความรู้สากล และ N : Novel คือความแปลกใหม่ของหลักสูตรสถานศึกษา
3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้านคือ 1) ปัจจัยและกระบวนการในการใช้หลักสูตร 2) คุณลักษณะของ โรงเรียน ครู และนักเรียน 3)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 4) ความพึงพอใจในการบริหารจัดการหลักสูตรของครู ผู้บริหาร โรงเรียน และประชาชน และ 5) การบรรลุมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญในการนำมา อภิปราย ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า องค์ความรู้ในการบริหารจัดการหลักสูตร ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร สถานศึกษา ไม่ได้ใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรขาดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ความรู้ที่จะนำมาสร้างหลักสูตร ขาดการบูรณาการองค์ความรู้สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และขาดความใหม่ของหลักสูตร นั้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประสิทธิ์ แสงพินิจ (2550. 245-288) ที่ได้ทำการวิจัยปฏิบัติการ : การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ โดยใช้เศรษฐกิจชุมชน ใน อำเภอโนนสูงจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัด กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ โดยใช้ เศรษฐกิจชุมชน ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า 1) ครูการศึกษาออกโรงเรียนยัง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน คือ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ กระบวนการศึกษาวิเคราะห์ชุมชน การสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด และการควบคุม สินค้า และการบัญชีสำหรับธุรกิจชุมชน 2) รูปแบบการพัฒนาครูการศึกษาออก โรงเรียนยังไม่ เหมาะสม ไม่สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้กับครูได้ทุกคน เนื่องจากพื้น ฐานความรู้ของครูแต่ละคนไม่เท่ากัน ระยะเวลาในการฝึกอบรมครูน้อย ครูการศึกษาออก โรงเรียนมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่จัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทำให้ครูต้อง ใช้เวลาในการศึกษาเนื้อหาสาระมาก 3) สื่อเอกสารแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ โดยใช้เศรษฐกิจชุมชน มีเนื้อหา บางส่วน ยังไม่เหมาะสม เช่น เนื้อหายังไม่สมบูรณ์ การลำดับความยากง่ายของเนื้อหายังไม่

ถูกต้อง มีทฤษฎีและหลักการมากเกินไป ขาดเนื้อหาที่สำคัญ เช่น เศรษฐกิจชุมชน และขนาดรูปเล่มและตัวอักษรไม่เหมาะสม จึงนำปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุง รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพโดยใช้เศรษฐกิจชุมชน โดยพัฒนาเอกสารแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพโดยใช้เศรษฐกิจชุมชน ให้มีความสมบูรณ์และมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ครูการศึกษาออกโรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนารูปแบบในการพัฒนาครูการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ โดยให้ครูการศึกษาออกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระ วิธีการพัฒนา และระยะเวลาในการพัฒนาครู ซึ่งอาจเนื่องมาจาก กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมถือว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่ใช้ในประเทศไทยเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นจากส่วนกลาง และได้ใช้หลักสูตรเดียวกันทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทั่วประเทศ มีมาตรฐานทางด้านการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน การพัฒนาหลักสูตรเพื่อใช้กว้างขวางในระดับประเทศเช่นนี้จึงมีเนื้อหาสาระกว้าง ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นอยู่มาก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เปิด โอกาสให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้โดยการปรับ เพิ่ม ขยาย หรือสร้างหลักสูตรย่อยในระดับท้องถิ่นขึ้นมาเสริมหลักสูตรแม่บท เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา

2. ผลจากการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่ารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ หลักสูตรท้องถิ่นกาฬสินธุ์ศึกษา มีองค์ประกอบตามกรอบแนวทางการจัดทำหลักสูตร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญหนา บุญเรือง (2552. 198-203) ที่ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน ของ โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุปถัมภ์” อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มุ่งเน้นประสิทธิภาพการทำงานของครูเพื่อผลการพัฒนานักเรียน วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน 2) เพื่อศึกษาและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงานการดำเนินการวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมี ขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญคือ 1) การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน 2)

ทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน 3) ประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน โดยกลยุทธ์ที่ใช้ได้นำแนวความคิดจากคำว่า TEAM WORK มาเป็นประเด็นสำคัญในการสร้างวิธีการเสริมสร้างพลังทีมงานของคณะครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน 54 คนผ่าน แผนปฏิบัติการที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็นระดับรายบุคคล ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับโรงเรียน พบว่า

2.1 การนำกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงานให้คณะครูพิจารณาเพื่อให้มีส่วนร่วมวิเคราะห์วางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนมีความเหมาะสมต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในโรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุบลรัตน์” สร้างความพึงพอใจให้ครูในระดับมาก และจากการสนทนากลุ่มของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ครูก็มีแนวคิดในเรื่องการทำงานเป็นทีมที่ใช้กลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน แต่ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานในเรื่องการสื่อสาร การยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

2.2 สามารถนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน ไปทดลองใช้ในสภาพจริง โดยผ่านการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพราะการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่สร้างความตระหนักให้ครูเข้าใจแนวทางการพัฒนาโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันที่จะทำงานเป็นทีม ด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงานจากแนวคิด TEAM WORK ที่ยอมรับได้ และวิเคราะห์รูปแบบการนำกลยุทธ์มาใช้ จากข้อตกลงร่วมกันที่กำหนดเป็นวิธีการ และผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับจากนั้นจึงร่วมกันกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ร่วมกันวางไว้ มีการตรวจสอบจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของผู้วิจัยและผู้ร่วมศึกษา มีการสะท้อนผลการปฏิบัติงานและนำเสนอผลการปฏิบัติงานให้รับรู้ด้วยการประชุมอย่างเปิดเผย และ

2.3 ผลที่เกิดขึ้นจริงทำให้โรงเรียนผ่านการประเมินเป็น โรงเรียนในฝัน จากการพิจารณาผลการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จด้านการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีผลการประเมินประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมในระดับมากที่สุดเนื่องมาจากครูมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนจากรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน อุปสรรค ผลจากการวิจัยจะพบว่า การประเมินความพึงพอใจต่อความมั่นคงและบรรยากาศในการทำงานเรื่องการสื่อสารในโรงเรียนเป็นแบบที่เปิดเผยอยู่ในระดับน้อยแสดงว่า โรงเรียนต้องปรับปรุงการสื่อสารภายในโรงเรียนหรือระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งผลดังกล่าวเกิดเนื่องจากครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีเวลาว่างไม่

ตรงกันบางครั้งไม่ค่อยมีเวลาพูดคุยกัน ข้อเสนอแนะ อาจจะจัดประชุมสัมมนานอกเวลา ราชการหรือศึกษาดูงานภายนอกเพื่อให้ครูผ่อนคลายและมีความรู้สึกเป็นกันเองมากขึ้น

2.4 ผลของการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยกลยุทธ์การสร้างพลังทีมงาน ทำให้มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการ โดยพิจารณาจากการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งผลการสอบเรียนต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และของนักเรียนเข้ามหาวิทยาลัย

ซึ่งอาจเนื่องมาจาก หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นจากสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เรียน(Learner) หรือสร้างจากหลักสูตรแกนกลาง(Central Curriculum) ที่ปรับให้เข้ากับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนตามท้องถิ่นต่างๆ หรือสร้างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษาจะสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ โดยจะเน้นการเรียนรู้ชีวิตของตนเอง การปรับตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของศิลปะ วิทยาการสมัยใหม่ การใช้เทคโนโลยีและข่าวสารข้อมูลในการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตามสภาพชีวิตจริงของตนเองสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจและท้องถิ่นได้

3. ผลจากการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก นั้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประสิทธิ์ แสงพินิจ (2550. 245-288) ที่ได้ทำการวิจัยปฏิบัติการ : การพัฒนารูปแบบการ จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ โดยใช้ เศรษฐกิจชุมชน ในอำเภอโนนสูงจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการ จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ โดยใช้เศรษฐกิจชุมชน ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า 1) ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ความคิดเห็นของผู้เรียนส่วนใหญ่ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นรายด้านพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านผลที่เกิดต่อเศรษฐกิจชุมชน ด้านผลที่เกิดต่อกลุ่มพัฒนาอาชีพ ด้านผลที่เกิดต่อผู้เรียน และด้านเกิดความเข้มแข็งของชุมชน 3) ความคิดเห็น

เกี่ยวกับผลที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกข้อทั้ง 4 ด้าน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยินดี ประญาวรกุล (2550: 112-116) ที่ได้ทำรายงานการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น วิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน รหัสวิชา ง40241 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมิน (1) เพื่อประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรด้านความสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 4 ความต้องการและความสนใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น (2) เพื่อประเมินกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน (3) เพื่อประเมินผลทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกเรียน วิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1. จากการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรด้านความสอดคล้องกับสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 4 ความต้องการและความสนใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.45 เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วพบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรด้านความสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ความต้องการและความสนใจของนักเรียน ผู้ปกครองและท้องถิ่น ในแต่ละประเด็นของการสอบถามมีความแตกต่างกัน น้อยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า การกำหนดหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา การกำหนดหน่วยเรียนรู้อยู่ได้เหมาะสมกับหน่วยเรียนรู้หลัก และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้รายภาคและหน่วยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.67 และคำอธิบายรายวิชาครอบคลุมสาระและมาตรฐานการเรียนในระดับช่วงชั้น อยู่ในระดับมาก แต่ที่ค่าเฉลี่ย 4.20 ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบแนวคิดในการประเมินของสสท ในส่วนของสิ่งนำ คือเอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน และเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลาง กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โดยกำหนดโครงสร้างให้ยึดหลักสูตรแกนกลาง 70 เปอร์เซ็นต์ เป็นสาระพื้นฐานใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนที่เหลืออีก 30 เปอร์เซ็นต์ ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นเป็นสาระเพิ่มเติม 2. จากการประเมินกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.42 เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วพบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน

รายวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน ในแต่ประเด็นของการสอบถามมีความแตกต่างกัน น้อยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า การจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.73 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.66 กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การเชื่อมโยงประสบการณ์และชีวิตจริง และให้นักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.60 และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับกลุ่มเพื่อน และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนตามศักยภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ที่ค่าเฉลี่ย 4.53 ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบแนวคิดของสสท. ในส่วนของการปฏิบัติ คือ คู่มือการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรในรายวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 22 และ 3. จากการประเมินผลทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน ผลทางการเรียนของนักเรียนที่เลือกเรียนรายวิชาการปลูกพืชผักปลอดสารพิษไร้ดิน จากแบบประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม ทักษะ การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาแต่ละผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง พบว่า ผลการเรียนรู้ที่ 12 ผู้เรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ปลูกพืชไร้ดิน อยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนประเมินโครงการโดยนักเรียนประเมินตนเองและครูประเมิน อยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนประเมินตนเองและครูประเมินมีค่าแตกต่างกัน คะแนนประเมินคุณลักษณะประจำวิชา ประเมินเจตคติ อยู่ในระดับมาก คะแนนคุณลักษณะด้านความอดทน มุ่งมั่น มากที่สุด คะแนนวัดผลกลางภาคและปลายภาค อยู่ในระดับดี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งได้ดำเนินการตามกรอบแนวคิดของสสท. ในส่วนของผลลัพธ์ และได้ดำเนินการวัดผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย วัดผลได้ครอบคลุมทั้ง ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงาน และเจตคติ โดยให้นักเรียนประเมินตนเองและครูประเมิน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของตนเอง มีประสบการณ์ตรง สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 7

ซึ่งอาจเนื่องมาจาก หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวที่กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร อันจะ

ส่งผลถึงคุณภาพต่อประเทศชาติ และการบริหารหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ โดยที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เปิดศักราชใหม่ให้กับการบริหารหลักสูตร โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในทุกๆ ด้าน จึงนับเป็นการเปิดศักราชแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริงให้กับเด็กและเยาวชนไทย ที่ตั้งอยู่บนหลักของการเรียนรู้ที่คำนึงถึงชีวิตและความเป็นจริงที่ผู้เรียนจะต้องเผชิญอยู่ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ตลอดจนสภาพแวดล้อมในทุกมิติที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงควรศึกษาและจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดในองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นแล้ว ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้สนใจ นำเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดในองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตลอดถึงโรงเรียนหน่วยงาน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบเพื่อบริหารงานวิชาการด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการความรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับการบริหารงานสถานศึกษาด้านอื่นๆ เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาารูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามขนาดโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY